

Obsah

Úvod.....	6
1 Pojem, vymezení a předmět zkoumání viktimologie	11
1.1 Kriminologické (užší) pojetí viktimologie	11
1.2 Obecné (širší) pojetí viktimologie	12
1.3 Psychologie oběti.....	12
2 Členění viktimologie	13
3 Vznik a vývoj viktimologického myšlení	14
3.1 Předvědecké období.....	14
3.2 Viktimologie jako samostatná vědecká disciplína – vědecké období	15
4 Vybrané směry viktimologie	17
4.1 Pozitivistická viktimologie	17
4.2 Radikální viktimologie	17
4.3 Kritická viktimologie.....	17
5 Základní přístupy a úkoly viktimologického zkoumání:.....	18
6 Postavení viktimologie v systému společenských věd, úkoly viktimologie	19
6.1 Úkoly současné viktimologie	19
7 Základní pojmy ve viktimologii.....	20
7.1 Oběť	20
7.2 Previktimní faktory	20
7.3 Previktimní osobnost	20
7.4 Vulnerabilita oběti	20
7.5 Preincidenční indikátory.....	21
7.6 Kriminogeneze.....	21
7.7 Viktimnost	22
7.8 Index viktimnosti.....	23
7.9 Viktimizace.....	24
7.9.1 Primární viktimizace a primární rány.....	25
7.9.2 Sekundární viktimizace a sekundární rány.....	26
7.9.3 Terciární viktimizace.....	29
7.10 Reviktimizace	29
8 Viktimologické aspekty agrese	31
8.1 Vymezení agrese.....	31
8.2 Druhy agrese.....	32
8.3 Typologie násilníka	32
8.4 Kriminální agrese	33
9 Viktimologické aspekty motivace trestného činu	35
10 Fenomén viny z pohledu viktimologie.....	38
10.1 Pocit viny a reakce jejích nositelů na ni.....	38
10.2 Svědomí	41
11 Oběť jako subjekt a objekt viktimologického zkoumání	44
11.1 Vymezení oběti	44
11.2 Postavení oběti	44

11.3	Klasifikace obětí	44
11.3.1	Přímá (primární) oběť	45
11.3.2	Nepřímá (sekundární) oběť	45
11.3.3	Anonymní oběť	45
11.3.4	Oběť s „povinností“ odpustit.....	45
11.3.5	Oddělení činu od činitele.....	45
11.3.6	Mnohočetná (mnohonásobná) oběť (viz též reviktimizace).....	46
11.3.7	Oběť predestinovaná	46
11.3.8	Ideální oběť	47
11.3.9	Survivor.....	47
11.4	Členění obětí podle charakteru trestného činu.....	48
11.4.1	Hledisko kriminalistické	48
11.4.2	Hledisko participace oběti, tedy „míry zavinění“ nebo tzv. „viny“ oběti.....	48
11.4.3	Hledisko interakce pachatel - oběť	48
11.4.4	Hledisko chování oběti.....	49
11.5	Typologie obětí, vybrané typologické přístupy	51
12	Důsledky trestného činu pro oběť	53
12.1	Prožívání újmy	54
12.1.1	Posttraumatické poruchy	57
12.2	Vybrané základní zásady jednání s obětí	60
12.2.1	Nejčastější chyby v komunikaci.....	61
12.2.2	Poskytnutí pomoci oběti „na místě“ – přistojící.....	61
12.3	Pomoc obětem trestných činů a péče o ně	62
13	Vybrané viktimologické aspekty šikany	64
13.1	Skrytá šikana.....	64
13.2	Zjevná šikana	64
13.3	Oběti šikany	66
14	Vybrané viktimologické aspekty zneužívání drog	67
15	Domácí násilí.....	69
15.1	Klasifikace domácího násilí.....	70
15.2	Formy násilí	70
15.3	Znaky domácího násilí	70
15.4	Výskyt domácího násilí.....	70
15.5	Oběť domácího násilí.....	71
15.6	Dítě jako oběť domácího násilí.....	73
15.7	Pachatel domácího násilí.....	73
16	Syndrom CAN – dítě jako oběť	75
16.1	Rodina, poruchy rodiny a rodičovství.....	75
16.2	Poruchy rodičovství	76
16.3	Syndrom CAN – vymezení pojmu.....	77
16.4	Formy a druhy syndromu CAN	78
16.4.1	Tělesné týrání	78
16.4.2	Psychické týrání	79
16.4.3	Zneužívání sexuální.....	79
16.5	Zanedbávání.....	84
16.6	Zvláštní formy týrání a zneužívání dětí	85
16.7	Komerční sexuální zneužívání dětí.....	86
16.8	Oběti komerčního sexuálního zneužívání dětí.....	87

17	Oběti znásilnění.....	88
18	Nebezpečné pronásledování (stalking).....	91
19	Mobbing	94
20	Oběti v seniorském věku	102
20.1	Senior jako oběť domácího násilí	103
20.2	Zranitelné oběti mezi seniory.....	103
20.3	Syndrom EAN.....	106
21	Oběti a sdělovací prostředky	107
22	Vybrané viktimologické problémy v penitenciární praxi – penitenciární viktimologie	109
	Seznam literatury.....	114